

Блокирање (Blocking)

Фистулата може да се блокира заради стеснување (наречено стеноза) што може да се создаде со текот на времето. Повраќање и пролив што доведуваат до низок крвен притисок можат исто така да предизвикаат блокирање на местото за пристап.

Избегнувајте облека или активности што притискаат на фистулата и го намалуваат дотокот на крв како:

- Носење рачен часовник, накит или тесни ракави на раката каде што е фистулата
- Носење тешки торби со раката со фистула
- Спиенење на раката со фистула

Проверувајте дали местото за пристап функционира најмалку два пати дневно. За да го сторите тоа, ставете два прсти врз местото за да го почувствувате протокот – ова се вика бруење ('thrill').

Ако не можете да го осетите бруењето ('thrill'):

- Јавете се во одделот за бубрежни болести – телефонскиот број е на задната страна
- Одете веднаш во одделение за итни случаи
- Не чекајте до следната дијализа. Колку поскоро се одзатне местото за пристап подобри се шансите тоа да се спаси и помала е веројатноста да треба да се прави ново место за пристап.

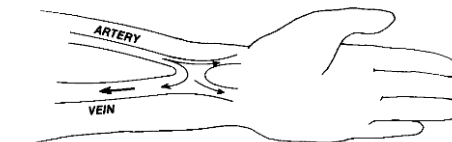
Дали ви треба преведувач? (Do you need an interpreter?)

Ако ви треба преведувач за да зборувате со службата за дијализа по телефон, јавете се во преведувачката служба (TIS) на 131 450. Дадете им го телефонскиот број наведен подолу.

Како да се грижите за вашата фистула или графт (спој) (Caring for your fistula or graft)

Информации за оние што одат на хемодијализа (Information for those having haemodialysis)

Податоци за контакт (Contact details)

Неколку зборови за вашата фистула или графт (спој) (About your fistula or graft)

Вашата фистула или т.н графт или спој е направен за да овозможи влезот до крвта да биде често достапен за време на хемодијализата. Здравствениот персонал честопати може да го нарекуваат место за пристап или влез (access.)

Фистула се прави со операција на раката користејќи ги крвните садови во телото. Графт или спој се прави во раката или ногата користејќи парче вена земено од вашата ногата или со вметнување синтетичка цевка наречена гортекс.

Новото место за пристап може да е меко или деликатно и затоа ставањето на канила (инекции во влезот) може да биде тешко. Помодрувањето е доста честа појава кога фистулата е нова. Со текот на времето тоа ќе се подобри со самото зајакнување на местото за пристап.

Опомена (Warning)

Вашата фистула/графт (спој) смеат да ја користат само сестрите што прават дијализа за да ве поврзат со машината за хемодијализа. Други сестри или доктори не смеат да ја користат за давање лекови или течности или да земаат крв за тестирање. Крвниот притисок не треба да се мери на раката со фистула. Во ред е да ги потсетите докторите и сестрите за ова.

Нега на местото за пристап (Caring for your access)

Пред дијализа (Before dialysis)

Пред самото ставање инекција, измијте го местото за пристап на раката или ногата со анти-бактериско средство за миене раце и со вода. Со тоа ќе се отстранат бактериите што обично живеат на кожата и ќе помогне да се спречат инфекции.

За време на дијализата (During dialysis)

- Не го мрдајте местото за пристап кога се ставаат инекциите
- Кажете и на сестрата ако:
  - Чувствувате болка или непријатност
  - Забележите грутка близу до иглите. Грутката може да значи дека иглите се поместиле и го дразнат местото за пристап.

После дијализата (After dialysis)

Кога ќе завршите со дијализата и иглите треба да се извадат:

- Измијте си ги рацете со алкохолна течност и ставете пластична ракавица на едната рака
- Држете парче газа на местата каде што биле иглите најмалку 10 минути за да го спречите крварењето. Ако ова не се направи прописно, крв од местото за пристап може да прокапи под кожата, создавајќи хематом (модрица) и правејќи го потешко следниот пат ставањето канила за дијализа
- Оставете го прачето газа најмалку 4 часа. Извадете го пред да се туширате.

Можни компликации (Possible complications) Инфекција (Infection)

Редовното употребување на местото за пристап создава ризик од инфекција.

- За да се спречи инфекцијата секогаш миете го местото за пристап со антибактериско средство за миене раце и со вода пред да се стават иглите
- Проверувајте дали има знаци на инфекција околу местото за пристап вклучувајќи оток, црвенило или болка
- Никогаш не го бричете местото за пристап.

Крварење (Bleeding)

Постои можност местото за пристап да крвари после дијализата. Нека не ве обзема паника.

- Притискајте врз крварењето со газа или чиста крпа 5 минути.
- Потешко е да се застане крварењето од графт (спој) или ако примате волфрин, затоа треба да притискате повеќе.
- Ако крварењето не застане после 5 минути јавете се на **000** за да повикате брза помош
- Редовно проверувајте дали крвари местото за пристап.

Лоша циркулација на раката или стапалото (Poor hand or foot circulation)

Местото за пристап може да го ослаби дотокот на крв во раката или ногата. Важно е да и кажете на сестрата ако добиете:

- Отрпнатост
- Болка
- Чувство на боцкање во раката/стапалото
- Црни дамки или рани